

The background of the cover is a textured green paper. Several felted flowers are scattered across the surface. Each flower has a central yellow circle surrounded by a ring of red circles, resembling a daisy or a similar simple flower design. The flowers are made of wool or a similar fibrous material, giving them a soft, fuzzy appearance.

**VUOSIKERTOMUS
2009**

SAVONLINNAN KRISTILLINEN OPISTO

opiston perustehtävä
on sivistystehtävä

opisto kasvattaa,
opettaa ja
kouluttaa
elinikäisen
oppimisen pohjalta

Suomen perustuslaki takaa jokaiselle oikeuden maksuttomaan perusopetukseen. Sen sijaan peruskoulun jälkeisessä koulutuksessa jokaisella on oikeus saada koulutusta "varattomuuden sitä estämättä". Tästä on tehty johtopäätös, että jokaista varattonta opiskelijaa on tuettava. Varattomuuden aiheuttamia esteitä opiskeluun voidaan ehkäistä monella tavalla. Opiskelijoille voidaan antaa veloituksetta erilaisia palveluita. Perustuslain pohjalta opiskelua voi tukea monella tavalla. Lasten ja nuorten koulutuksessa perheellä on myös tietty vastuu.

Ratkaisevaa sivistyksessä ja koulutuksessa on, että jokainen ihminen saisi korkeatasoisen yleissivistyksen ja laaja-alaisen ammatillisen koulutuksen. On myös tärkeää, että eri-ikäisille tarjotut mahdollisuudet ovat sellaisia, että ihmiset voisivat uusia vanhentuneen koulutuksen tai tarpeen mukaan hankkia kokonaan uuden koulutuksen. Koulutus on aina yksi parhaimpia keinoja työttömyyden torjunnassa ja syrjäytymisen estämisessä. Työelämässä tarvitaan ajan tasalla olevaa koulutusta, tietoa ja taitoa. Sitä parantaa myös vapaatavoitteinen koulutus.

Vapaan sivistystyön alaisessa koulutuksessa tuki koulutukseen tulee montaa eri rahoitusväylää pitkin. Linjat ja kurssit pitää hinnoitella ja opiskelijoille jää usein oma vastuu maksusta. Pelkkä opiskelijaviikoista tuleva valtionosuus ei riitä kattamaan kaikkea. Perusopetuksessa ja lisäopetuksessa olevan kohdalla tilanne on parempi, koska jokaisesta tulee tietty yksikköhinta oppilaitokselle. Myös vapaaseen sivistystyöhön on tuotu uusia mahdollisuuksia, kuten opintotukia, joilla voidaan kouluttaa myös niitä, joilla ei ole varaa itse maksaa koulutusta.

Savonlinnan kristillisen opiston viime vuosien koulutuksessa noin puolet on ollut lukuvuoden kestäviä linjoja ja toinen puoli lyhytkursseja. Jonkin verran on lisääntynyt maksupalvelukoulutus, johon ei tule valtionosuutta. Valtion ja opetushallinnon tehtävä on huolehtia, että perustuslakiin kirjattu ajatus jokaisen mahdollisuudesta opiskella tulee myös täytettyä. Oppilaitoksen tehtävä on etsiä erilaisia väyliä, jotta kaikille suodaan mahdollisuus sivistykseen. Se merkitsee myös jatkuvasti uusien opiskelumenetelmien ja oppimisympäristöjen kehittämistä. Erilaisille ihmisille pitää olla erilaisia koulutus mahdollisuuksia.

Savonlinnan kristillinen opisto on vuonna 2009 jatkanut oman perustehtävänsä pohjalta sivistystehtävänsä. Kunnossa oleva talous, peruskorjatut tilat, motivoitunut henkilökunta, verkostoitunut koulutus, työtä tukeva johtokunta ja kannatusyhdistys sekä uudistettu vapaan sivistystyön laki ja asetus ovat antaneet paremmat mahdollisuudet perustehtävän suorittamiseen. Tärkeintä on jokaisen mahdollisuus omaehtoiseen koulutukseen. Oppilaitos tekee oman osuutensa. Opiskelijalla on useita mahdollisuuksia.

Lämpimät kiitokset kaikille yhteisessä työssä mukana olleille vuoden 2009 erinomaisesta tuloksesta. Kaikkeen toimintaamme pyydämme Jumalalta siunausta.

Teuvo V. Riikonen
rehtori

Päätoimittaja: Teuvo V. Riikonen
Graafinen suunnittelu ja toteutus: Petteri Pitkänen ja Kirsi Blomberg
Kuvat: opiston kuva-arkisto
Kansi: Kädentaitojen erityislinja, neulahuovutustyö
Julkaisija: Savonlinnan kristillinen opisto ry
Painopaikka: Myllypaino, Leväsjoki 2010

tarjonnan laajuus yllättänyt positiivisesti

JOHTOKUNNAN TERVEHDYS

Olen ollut mukana Savonlinnan kristillisen opiston johtokunnassa vuodesta 2007 alkaen. Olen tänä aikana päässyt pikkuhiljaa sisään siitä mitä kaikkea kristillinen opisto tarjoaa opiskelijoilleen. Tarjonnan laajuus ja opiskelijoiden määrä on yllättänyt positiivisesti. Opiskelijoiden määrän kasvu on jatkunut jo pitkään ja vuosi 2009 ei tuonut tähän trendiin muutosta, vaikka maailmanlaajuinen taantuma iski muihin aloihin.

Mikä sitten saa Savonlinnan kristillisen opiston pärjäämään näinkin hyvin? Läheltä seuranneena voisin arvella, että suurelta osin kasvun selittää opiston ammattitaitoinen henkilökunta. Merkittävin etu markkinoinnissa ovat entiset tyytyväiset opiskelijat. Suora markkinointi on tehokkainta.

En myöskään voi olla mainitsematta kasvun taustalla olevaa kristillisen opiston kaunista miljöötä. Miljöön ja sen kiinteistöjen ylläpitoon on myös viime vuosina satsattu paljon ja tämä näkyy matkailijoiden määrässä.

Olen valittu johtokuntaan talousasiantuntijaksi. Ammatiltani olen Savonlinna-Säämingin seurakunnan talousjohtaja. Läheinen yhteistyö kristillisen opiston ja seurakunnan kesken helpottaa johtokuntatyöskentelyä.

Kristillisen opiston tilinpäätös on ollut ylijäämäinen viime vuosina. Johtokunta on hyvästä tuloksesta muistanut henkilökuntaa koulutus ja virkistytymismatkalla. Henkilökunnan hyvä ilmapiiri ja virkeys on tärkeitä asioita johtokunnalle myös tulevaisuudessa.

Savonlinnan kristillisen opiston johtokunnan puolesta

Kari Virtanen
talousjohtaja
johtokunnan jäsen

SOILIN IHANNETYÖPAIKKA

Muutos – sana, jonka kuulee tänä päivänä lähes yhtä usein, kuin hyvää päivää tai näkemiin. Työpaikoilla se tarkoittaa liian usein irtisanomisia ja epävarmuutta toimeentulosta. Muutos on kuitenkin mahdollisuuksien portti ja se on edellytys uusille, niin pienille kuin suurillekin onnistumisille.

Minun viimeisin suuri muutos on ollut muutto Virosta, Tallinnasta Savonlinnaan synnyinseudulle töihin. Työ Tallinaan suomalaisen koulun opettajana loppui taantuman myötä. Kotiseutu Euroopan suurimmalla järviolueella tuntui parhaalta vaihtoehdolta asuin- ja työpaikaksi. Missäpä muualla olisikaan ollut tarjolla viisi saunaa Saimaan vesistön äärellä kuin Savonlinnan kristillisellä opistolla – sinne siis ja työkin vaikutti minulle sopivalta. Yrityselämässä sanotaan, että mikään ei ole mahdotonta, ja jos ei yritä, niin ei

mitään saakaan – minä sanon saman vähän toisin. Jos kaikkensa yrittää, niin Jumala auttaa loput. Minulle kävi juuri näin ja nyt olen ihannetyöpaikassa leppoisten työkavereiden, upeiden maisemien ja kansainvälisten asiakkaiden eli opiskelijoiden parissa. Muutos toi minulle suuren onnistumisen mukanaan ja olen siitä kiitollinen joka päivä.

Opettajan työ maahanmuuttajien parissa on antoisaa, päivät ovat iloisia ja työntäyteisiä. Tuntuu siltä, että työlläni on tarkoitus ja taakse jääneet, surulliset ja vaikeatkin asiat ovat muuttuneet auringonsäteiksi ja vahvuudeksi ymmärtää nuoria, joilla ei ole ollut lapsuutta. Toivottavasti osaisin olla opettaja, joka ajattelee muutenkin kuin kellon kulkua ja tekisi töitä sydämellä. Toivottavasti osaisin olla työkaveri, joka ei jätä asioita puolitiehen ja jolla olisi samat

mielipiteet niin selän edessä kuin takanakin. Nämä ovat tavoitteeni, joissa riittää haastetta.

Lapin maisemat – olenko lomalla koko talven? Talvella Savonlinnan kristilliselle opistolle kävellessä on tullut mieleen Lapissa vietetyt hiihtolomat, uskomattoman samanlaista tunnelmaa, tulla valmiiseen aamiaispöytään, lähteä hiihtämään lähes kotiovelta ja juoda päiväkahvit ladunvarsikahvilassa, vetäessä pipoa vielä enemmän korville kun on niin kova pakkanen ja paljon lunta sekä hämärä ja hiljaisuus kaikkialla.

Elämä tuntuu hyvältä ja kallisarvoiselta täällä metsän ja järvien keskellä Pihlajaniemessä.

Soili Isotalo
opettaja, vararehtori

I can easily say that I've been living a life experience at SKO

ICYE EXCHANGE PROGRAM

When I first arrived at Savonlinnan Kristillinen Opisto, I must admit I was a little confused; intimidated we might call it. First of all, it hadn't being a long time since I had first stepped in Finland. For the first time in my life I had been away from my family for almost a month, and had changed the warmth of my family's home, to live in a room of my own, sharing a building with strangers.

There was also a big question on what was I going to be doing on the opisto this whole year I had just started, a question which the school's authorities also seemed to be sharing. This is understandable when you know that 21 year old Swiss Micha Grüninger and I are just but the second set of volunteers from the ICYE Maaillmanvaihto exchange program to have been assigned to do volunteer work in this location. Therefore the

first weeks were spent, mainly attending Finnish language classes, until finally, we were interviewed to get to know us better, our abilities and interests, and from there, they could think where to assign us. I remember the interview with teacher Helena Strand, where I left clear my intentions of studying in Finland, intentions.

I would later drop, while also stating my abilities at common school subjects like math, physics or chemistry. The result of this interview got me into being assigned to be the assistant to the Mamu-Perus class with teacher Soili Isotalo. At first it was hard, due to the language barrier existing between my classmates and me, and given the fact that my ways of helping were reduced by the fact that the classes are taught in Finnish language. But through living in Finland and getting to

know the language and its people, things started to go better, to the point that now, my classmates & me were able to communicate in some sort of Finnish and very importantly, have managed I believe, to create strong and life-long friendships.

I can easily say that I've been living a life experience at SKO, getting to know wonderful people not only from Finland but from around the world. It is nice to know there is a place where you can call home, even though your real home might be thousand of miles away. I would like to invite any foreigner who wishes to study Finnish language, to come to this place, give it a try, and hopefully, he/she will not regret it.

Diego Ardon
Honduras

Micha Gruninger
Sveitsi

Diego (front), Juha, Blutuu, Jotha and Pae (left to right)

OPPISOPIMUKSELLA LISÄÄ AMMATTITAITOA

Aikaisemman työni puitteissa olin mukana Savonlinnan kristillisellä opistolla järjestetyssä ”Kulttuurit kohtaavat viestintä- ja taidekasvatusseminaarissa” kesäkuussa 2008. Tämä oli ensimmäinen kontaktini tähän opistoon. Vaikka olin asunut Savonlinnassa jo 15 vuotta, en ollut aikaisemmin käynyt tällä opistolla. Huomasin heti, että täällä on paljon aktiivista ja mielenkiintoista toimintaa upeassa luonnonkauniissa miljöössä.

Mielessäni alkoi kyteä ajatus, että olisipa mukava päästä mukaan tuohon monipuoliselta näyttävään toimintaan. Minulla oli jo muutaman vuoden kokemus työskentelystä maahanmuuttajien kanssa sekä myös jonkin verran kokemusta ja koulutusta matkailualalta. Niinpä ajatuksiini tuli tiedustella mahdollisuutta päästä oppisopimuksella töihin kristilli-

seen opistoon täydentämään aikaisempaa koulutustani.

Keväällä 2009 sain ilokseni kursisihteeriltä tiedon, että voisin aloittaa työskentelyn oppisopimuksella matkailualalla, koska opistolla on myös kansainvälistä hostel-toimintaa. Tullessani taloon minua kyllä hieman jännitti, mutta pian huomasin, että olen kuin Jumalan sylissä. Työn kuva osoittautuikin sitten hyvin monipuoliseksi ja mielenkiintoiseksi. Nopeasti sain oppia runsaasti uusia asioita ja kotouduin opiston miellyttävään, lämminhenkiseen ja toverilliseen yhteistyöilmapiiriin.

Monipuolinen työ, asiakaspalvelu, vieraiden majoittaminen, kansainvälinen matkailutoiminta, matkailumarkkinointi, sympaattiset työtoverit, ympäröivä luonnonkaunis pihapiiri ja upeat järvimaisemat

pitävät mielen virkeänä.

Nautin myös siitä, että saan esitellä vierailijoille Savonlinnan ja lähiympäristön tutustumiskohteita ja tapahtumia. Savonlinna järvineen, saarineen ja nähtävyyksineen on kappale kauneinta Suomea.

Vaikka äidinkieleni on venäjä, tunnen itseni hyvin suomalaiseksi. Kansainvälisen toiminnan vuoksi pyrin kehittämään myös englanninkielen taitoani.

Olen iloinen, että saan olla mukana opiston monipuolisessa ja arvokkaassa työssä.

Vera Louhos

KUVATAIDELINJA 2009-2010

Jokaisella meillä oli eri lähtökohdat opiskeluun. Helmi halusi jotain uutta ja innostavaa elämäänsä; Teemu etsi omalta paikkakunnalta sopivaa opiskelupaikkaa ja Anneli etsi uusia haasteita. Helmillä oli taustalla koulunkäyntiavustajana toimiminen ja siellä eritoten nautittavat kuvistunnit; Teemu oli jo koulussa hyvä piirtäjä ja Anneli oli saanut kipinän Artesaaniopinnoissa.

Meillä on ollut kolmen ydinryhmä, joka on ollut paikalla joka ikinen päivä, ainakin toistaiseksi (15.4.). Ryhmään on voinut liittyä myös lyhyemmiksi jaksoiksi, ja niin on ollutkin. Olemme erittäin tyytyväisiä linjaan. Olemme oppineet kaikkea uutta eli käyneet eri kuvataiteen alat melko kattavasti läpi esim. piirustusta, maalausta, muotoilua, sarjakuvia jne., joista omimpiaan voi sitten myöhemmin

vahvistaa. Olemme saaneet opetusta pääasiassa linjan vastavalta opettajalta Anne Peltoselta. Hyvänä lisänä ovat olleet useat vierailevat opettajat, jotka ovat tuoneet oman värinsä ja lisäarvonsa taiteen monipuoliseen tarjontaan.

Parasta on ollut työskentely muiden kanssa. Meillä on ollut tiivis ja erinomainen ryhmä. Olemme eri-ikäisiä (17–68 v.) ja muutenkin hyvin erilaisia persoonia. Tämä on antanut opiskeluun aivan oman lisänsä ja ehdottomasti positiivisen. Lukuvuosi on kulunut moitteettomasti, ehkä liiankin nopeasti. Valittamista ei tule mieleen. Ryhmä on pieni, mutta ei se ole ollut ongelma, vaan pienessä luokassa on tunnelmaa.

Lukuvuosi kuvataidelinjalla alkaa olla päättymässä, mutta ikuinen oppiminen jatkuu. Vuoden aikana olemme saaneet sen, mitä lähdimme etsimään. Reppu on nyt täynnä opetusta ja oivalluksia erilaisine tekniikoineen. Näillä eväillä on mukava lähteä jatamaan harrastusta.

KIITOS kaikille tästä upeasta vuodesta!

**Anneli Mäkelä,
Teemu Tissari ja
Helmi Vuorimies**

10-LUOKALLA 2009-2010

Savonlinnan kristillinen opisto on opiskelupaikkana mukava ja jopa rentokin. Opettajat motivoivat oppilaita hyvin, ja saavat kaikki tekemään töitä, ainakin jos oppilas itse tulee puolitiehen vastaan. Erityisen hienoa on mielestäni se, että täällä on paljon erilaisia ihmisiä, eikä täällä syrjitä ketään hänen rotunsa, ulkonäkönsä tai minkään muunkaan järjettömän syyn vuoksi. Täällä ei tarvitse tuntea itseään mitenkään omituiseksi, tai joukkoon kuulumattomaksi.

Eri maista ja kulttuureista tullessiin ihmisiin on mielenkiintoista tutustua, vaikka itse olenkin huono ottamaan kontaktia tuntemattomiin. Onneksi täällä on paljon avoimia ihmisiä, jotka tervehtivät, ja välillä myös kyselevät kuulumisia. Olen myöskin löytänyt täältä hyviä kavereita, joiden kanssa yhteydenpito jatkuu toivottavasti myös sitten, kun kaikki ovat omilla teillään, emmekä enää näe päivittäin, toisin kuin nyt koulun vuoksi.

Minä aloitin SKO:ssa kymppi-luokan 27.8.2009. Olin ensimmäisen viikon ajan todella pyörällä päästäni. Aloitinhan opiskelun uudessa koulussa ja uudella paikkakunnalla, muutin asuntolaan asumaan ventovieraiden ihmisten kanssa, yli 80 kilometrin päähän kotipaikkakunnaltani ja vanhemmistani. Ensimmäisenä ja toisena päivänä ajattelin, etten viikonloppun jälkeen enää palaa tänne. Tunsin itseni todella yksinäiseksi ja hyljeksytyksi. Ajattelin, ettei kukaan pidä minusta, etten varmasti ystävysty kenenkään kanssa. Onneksi kymppiluokan opettaja Niina Andersin-Karhu oli todella vastaanottavainen ja ymmärtäväinen minua (ja toki kaikkia muitakin) kohtaan, heti ensimmäisestä päivästä lähtien. Ja juuri samana päivänä, kun valitin Niinalle yksinäisyyttäni, tutustuin kahteen tyttöön luokaltani. Jonkin ajan päästä kai tajusin myös, ettei kannata olla ennakkoluuloinen, koska ei pieni ihminen voi olla aina oikeassa ajatuksineen. Emmehän me ole kaikkivoipia.

Savonlinnan kristillisen opiston piha-alue on viihtyisä. Täällä on paljon nurmialueita, puita, rakennuksia ja jopa ranta-sauna. SKO on loistava opiskelupaikka, koska täällä saa olla luonnon helmassa, rauhallisella alueella. Lähimpään kauppaankin on matkaa vain pienen kävelymatkan verran, ja keskustaan pääsee kätevästi paikallisbusseilla, joita kulkee melko tiuhaan tahtiin aamusta iltaan saakka.

Lähes ainoa asia, josta en Savonlinnan kristillisessä opistossa pidä, on uskonnollisuus, koska itse en ole juuri lainkaan uskovainen. Mutta onneksi täällä ei kuitenkaan tuputeta kristinuskoa, eikä täällä ajoittain järjestettäviin uskonnollisiin tapahtumiin ole mikään pakko osallistua.

Kaiken kaikkiaan olen viihtynyt Savonlinnan kristillisessä opistossa kymppiluokalla vallan mainiosti, vaikkei opiskelumotivaatio ehkä olekaan aina yltänyt mihinkään huipulukemiin.

Tita Taskinen

ELÄMÄNTAITOJEN LINJA 2009-2010

Linjamme alkoi elokuun lopussa vauhdikkaasti 13 opiskelijan voimin. Teimme suuria taideteoksia kierrätysmateriaaleista, naapurissa nimittäin tehtiin taloremonttia ja sieltä löysimme aarteita joita kannoimme sisään jatkojalostusta varten. Tuloksista saivat opistolaiset nauttia niin kovan metelin kuin seinille ripustettujen teostenkin muodossa. Rakensimme myös itse soittimia ja musiikin siivittäminä jatkoimme syksyä eteenpäin, samalla oma kuvionuottibändimme harjoitteli parina päivän viikossa studiossa bändisoittoa.

Syyskuussa kävimme tutustumassa Riihisaaren museoon, jossa sovimmekin linjamme taidenäytelyn vuodelle 2011. Lokakuussa nautimme kuutamokonsertin harjoituksista sekä esityksistä kaiken sahaamisen ja työn teon lomassa. Aloimme myös pikku hiljaa valmistautumaan joulumyyjäisiin sekä jo traditioksi muokkaan-

tuneen joulukuvaelman esityksiin. Karaoke-henkisissä pikkujouluissa luokassamme meno olikin jo suorastaan hervotonta. Joululomalle päästyämme olimme väsyneitä mutta onnellisia ja kassakin oli karttunut huomattavasti. Mitäs kivaa me sitten keksittiinkään?

Vuosi 2010 alkoi odotellessa kuumeisesti remontin valmistamista. Ryhdyimme myös valmistamaan tilaustöitä: koruja, tarve-esineitä, tauluja sekä muita sisustustuotteita. Joulumyyjäistuotoilla kävimme syömässä ja elokuvissa sekä vietimme Mexicolaisen päivän kaikkine herkuineen.

Helmikuussa se sitten koitti, muutto uusiin tiloihin. Traktorin kauhalla ja puhtaalla voimalla pääsimme tavaroidemme kanssa vihdoin Mikkolaan, johon sisustimme itsellemme työskentelytilat. Meillä on tekstiili-, puutyö-, kivityö-, mu-

siikki- sekä aistihuone parvekkeineen sekä keittiöineen. Kevään edetessä aloimme modifioimaan vanhoja huonekaluja sekä avasimme tuotteillemme myyntipisteiden päärakennuksessa.

Laskiaisriehaa vietimme yhdessä maahanmuuttajien kanssa ja lumi pölysi ja vauhti oli kova! Eihän talvi ole mitään ilman vuosittaista pilkkireissua joka tapahtui Vilpurannassa, no, kalaa ei tullut mutta hauskaa oli ja makkarat paistui kuitenkin!

Koko linjan puolesta tahdon kiittää lukuvuodesta myös kaikkia mukana olleita tahoja ja totta kai koko meidän henkilökuntaa. Mikola hiljenee vaan ei pitkäksi aikaa... Kesän lyhytkurssit odottelevat oppijoitaan.

Sari Malinen
opettaja

MUSIIKKILEIRI ERILAISILLE OPPIJOILLE

Aurinko, vihreä, puhdas, suomalainen kesä, innostuneita muusikoita. Tässä päällimmäiset muistot viime kesältä. Tavoitteenani oli leirillä saada kaikki soittamaan. Melko suppeasta soitinarsenaalista huolimatta, saimme valitsemani biisit rullaamaan. Painotin opetuksessa rytmin merkitystä. Syke, oma tai yhteinen on mielestäni kaiken musiikin ja musisoinnin sydän. Käytössämme oli kosketinsoitinten lisäksi percussiosoitimia. Oma keho on myös oivallinen väline rytmin aistimisessa ja tuottamisessa, yksinkertaiset kehorytmit kuuluivat myös ohjelmistoomme. Lauoimme tuttuja lauluja ja ehkäpä joku oppi jonkun uudenkin kappaleen. Ryhmät olivat suuria, joten henkilökohtaiseen ohjaukseen ei juurikaan ollut mahdollisuutta, mutta toivoakseni kaikki tunsivat olonsa huomioiduksi ja saivat leiristä iloa ja vaihtelua kesään.

Sanna Raivo
Musiikin erityispalvelukeskus Resonaari

**OPISTON LINJOJEN OPISKELIJAT
JA HENKILÖKUNTA**

lukuvuosi 2009-2010

lukuvuosi 2008-2009

KIVIKAVERIT RY JA HYVÄT HARRASTUSTILAT

Kivikaverit aloitti toimintansa 1.9.2009 Villa Musicaan valmistuneissa tiloissa. Tilojen kunnostus alkoi jo vuoden alusta talkootyönä heti kun rakennustarkastajalta saatiin luvat. Onneksi Kivikaverissa on monen alan taitajia niin että, tekijöitä löytyi omasta takaa. Tosin kyllä Kiesiläisen Jukan tarakan valvonnan alla.

Kunnostetuissa tiloissa oli hyvää pitää tiedotustilaisuus paikallislehdelle ja saada näin julkisuutta

toiminnalle. Kivikaverit oli aiemmin toiminut entisen Tuotteen tiloissa yhdessä Toimintakeskuksen kanssa. Tilojen menetyksen jälkeen toiminta oli pysähdyksissä reilun vuoden. Kun uudet tilat valmistuivat, oli uskomattoman upeaa aloittaa toiminta täydellä teholla.

Syksyn aikana on ollut mahdollisuus järjestää pari hiontakurssia ja hankkia toimintaan mukaan uusia jäseniä. Kivenhionnan

harrastajia ei Savonlinnan alueella ole suuria joukkoja mutta ne jotka ovat tähän lajiin "hurahtaneita" ovat sitäkin innokkaammin siinä mukana. Tästä syystä suuri kiitos Savonlinnan kristilliselle opistolle ja eritoten rehtorille siitä, että olemme saaneet hyvät harrastustilat. Toivottavasti yhteistyömme on pitkä ja antoisa.

Kivikaverien puolesta
Berta Kuutti
puheenjohtaja

Kuvassa ensimmäisen kurssin osanottajia ja opettaja Tauno Makkonen (takarivi vas.) Kivikavereista.

Savonlinnan kolmannen suuren uskontokeskustelun asiantuntijat piispa Arseni (vas), kirkkoherra Sammeli Juntunen, rehtori Teuvo V. Riikonen, dosentit Matti Myllykoski, Antti Laato ja Kari Kuula.

Tämä on Jumalan sanaa !

SAVONLINNALAISTA RAAMATTUKESKUSTELUA

Jo kolmena vuotena on savonlinnalaisia kutsuttu pohtimaan, kuuntelemaan ja keskustelemaan viimeisimmän raamattuteologian kysymyksistä. Savonlinna-Säämingin seurakunnan ja kristillisen opiston yhteistyönä on järjestetyn Suuren uskontokeskustelun myötä ollut tilaisuus kuulla alan johtavia teologeja ja muita asiantuntijoita. Asiantuntijaluennot ja käydyt paneelikeskustelut ovat kirvoittaneet vuosittain vilkastakin keskustelua medioissa. Ilmassa on ollut ajoittain suurten perimmäisten kysymysten äärellä olemisen tuntua.

Kolmen vuoden aikana on suuressa uskontokeskustelussa ollut aiheena Raamatun kes-

keiset kysymykset luomisesta, evoluutiosta sekä kysymys onko Raamattu Jumalan sanaa. Kaikki aiheet ovat maailman sivu olleet ihmiselle elintärkeidessään kiisteltäviä ja myös riideltäviä. Suuret uskontokeskustelut on pidetty Savonlinnasalissa.

Viimeisimmän, marianpäivän aatoviikonluppuna järjestetyn keskustelun ja luentopäivän aiheena oli kysymys "Onko Raamattu Jumalan sanaa?" Uskontokeskustelujen alkuunpanija, Savonlinna-Säämingin kirkkoherra Sammeli Juntunen perustelee aihetta sen ajankohtaisuudella. "Suomessa on viimeisten 30 vuoden aikana käynyt yhä vaikeammaksi pitää Raamattua Jumalan Sanana,

edes kirkon piirissä", hän sanoo. Häneltä ilmestyi juuri keskustelun alla kirja "Kirkon raamattuteologiasta ja sen puutteesta".

"Kirkon on uskaltauduttava siihen, että sillä on sen omasta perinteestään nouseva tapa lukea Raamattua, erilainen tapa kuin yliopistossa tai Helsingin Sanomissa", sanoo Juntunen. Hänen mielestään jumalanpalveluksessa Raamatun lukemisen lopuksi todettu "Tämä on Jumalan sanaa" on syytä ottaa todesta, huolimatta siitä Raamattu ei ole historiallisesti ja luonnontieteellisesti erehtymätön.

Niilo Niskanen

JATKUMOA HYVÄLLE YHTEISTYÖLLE

Savo-Karjalan Raamatunopiskelijat on useana vuonna tehnyt yhteistyötä Savonlinnan kristillisen opiston kanssa.

Vuonna 1974 perustetun yhdistyksen tarkoituksena on yhdessä Suomen evankelisluterilaisten seurakuntien ja kristillisten järjestöjen kanssa toimia rakkauten herättämiseksi Raamattuun ja ohjata heitä opiskelemaan

Raamattua, sekä ottamaan vastuuta Jumalan valtakunnan työssä.

Yhteistyössä pidetyt Raamatukonferenssit kesäisin ovat erinomaisesti toteuttaneet tavoitteitamme. Positiivinen palaute, mitä olemme jokaisen konferenssin jälkeen saaneet on luonut jatkumoa hyvälle yhteistyöllemme edelleenkin. Luonnonkaunis ympäristö, tasok-

kaat majoitustilat ja ystävällinen henkilökunta, ovat ilahduttaneet osallistujia ja tuoneet heidät aina uudelleen Raamatun äärelle.

Kiittäen

Inkeri Tuunanen
puheenjohtaja
Savo-Karjalan
Raamatunopiskelijat r.y

MESTARIKURSSI LAULAJILLE

Päästäkseni Savonlinnaan tulee minun aina matkustaa kirjaimellisesti halki koko Suomen. Kesäisin tämä pitkä matka Pohjoisesta Oulusta Suomen kaakkoisimmalta tuntuvaan pisteeseen, Savonlinnaan, tarjoaa mahtavia maisemia ja vaihtelevia tieosuksia koko matka-ajan edestä. Niinpä saapuminen Savonlinnaan on aina elämys.

Opiston pihassa tunnen vuosi toisensa jälkeen kesäisen rauhan etsiytyvän mieleeni. Tiedän

pääseväni laulamaan erittäin idyllisessä ympäristössä. Opisto tarjoaakin laulukurssille rauhalliset ja erittäin kesäiset puitteet. Vapaa-ajalla puusaunan lämmitys ja itse saunominen rentouttavat ja rauhoittavat mieltä. Pieni pulahdus kesäiseen Saimaaseen virkistää aina, makkaranpaistosta puhumattakaan! Opistolla on aina saanut isokin mies syödäkseen. Ruoka on todella hyvää ja sitä saa aina riittävästi.

Laulukurssille osallistuminen tuntuu kaikenkaikkiaan hienolta, järjestetäänhän se aina oopperajuhlien aikaan. Sen myötä on meillä kurssilaisilla ollut aina mahdollisuus päästä seuraamaan oopperaa Olavinlinnan.

Se on harvinaista herkkua se!

Jaakko Kuusela
FM, basso
Oulu

Nuoria kielikurssilla

Kansantanssiesitys Israel seminaarissa

Maalivahti sukukurssilla

Suomentaja
Jukka Mallinen
luennoi
venäläisestä
kirjallisuudesta
kirjallisuuseminaarissa

Kulttuurit kohtaavat seminaari

YHTEISTYÖ JATKUKOON

Helsingin Mikaelin seurakunta on järjestänyt rippikouluja Savonlinnan kristillisellä opistolla vuodesta 2007. Leirit ovat olleet toimivia sekä kesällä että talvella. Hiihtolomaripareilla läheiset Ruunarinteet ovat myös olleet ahkerassa käytössä. Yhteistyö muodostui Mikaelin seurakunnan varhaisnuorisotyönohjaaja Pauli Syrjön kautta, joka on rehtorin entinen oppilas. Itähel-sinkiläisenä seurakuntana Mikael on tehnyt mielellään yhteistyötä Teuvon kanssa, hän kun paikkakunnasta huolimatta on Jokeri-

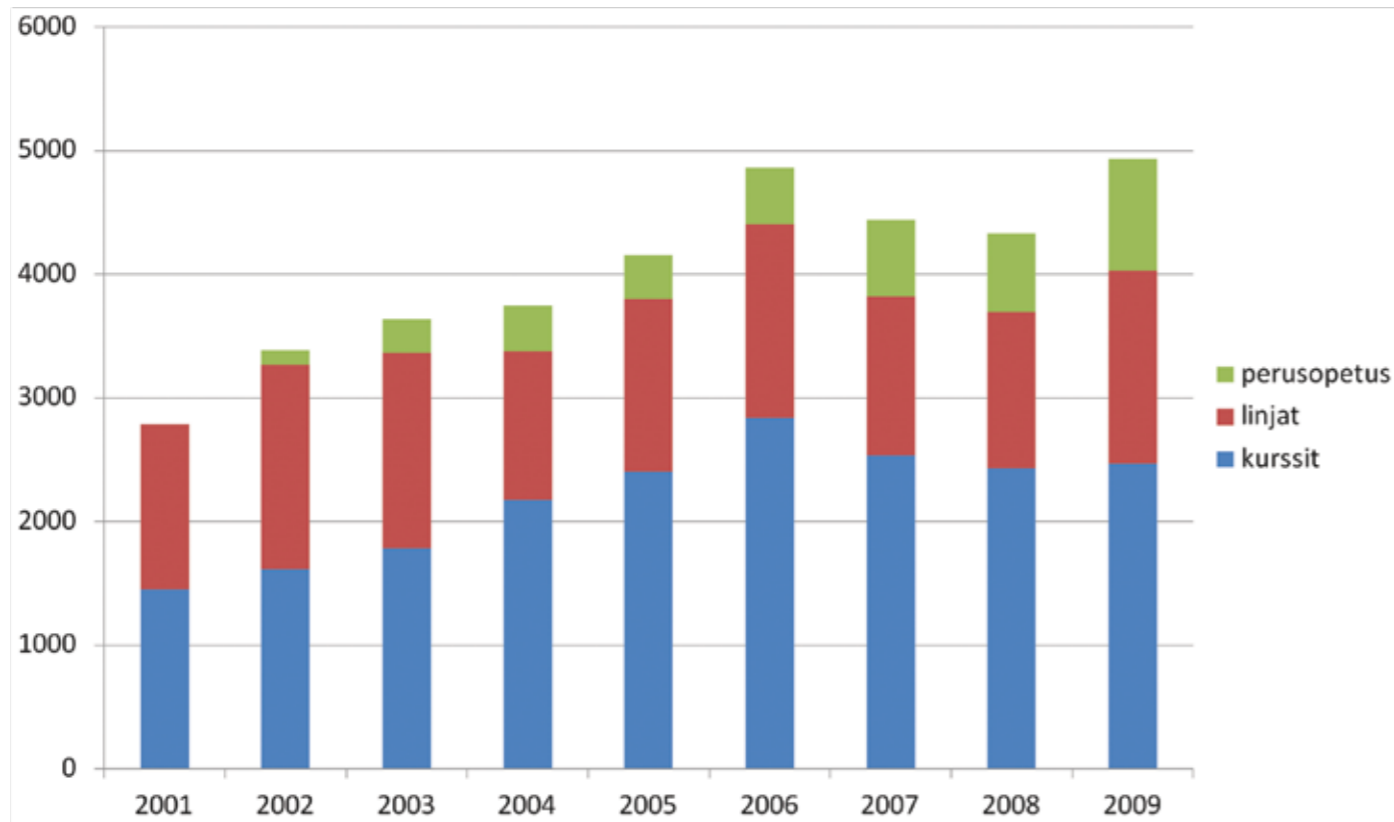
fani. Vuodeksi 2011 Mikaelinseurakun-nalla on varattuna leiriajat sekä hiihtolo-maksi, että kesälle. Yhteistyö jatkukoon. Shalalaallalaala, shalalaallalaala, shalalaallalaala, itähelsingistä!

Tuomas Pitkänen

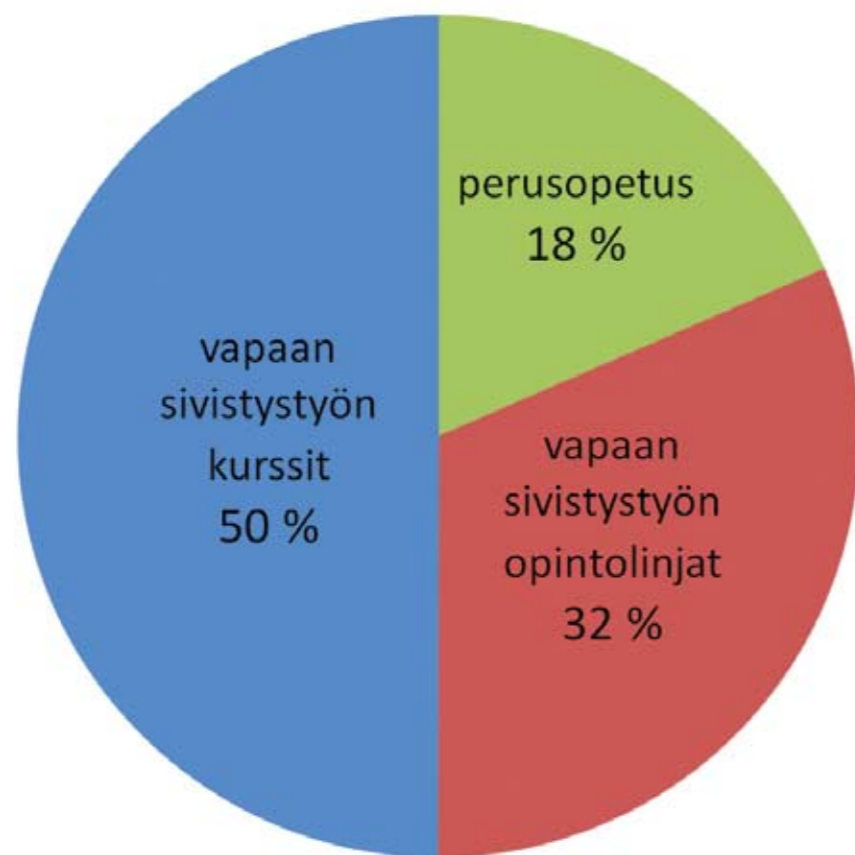
Helsingin Mikaelin seurakunta

Opistolla järjestetään vuosittain kymmeniä rippikouluja, leirejä, kursseja, juhlia, seminaareja ja kokouksia

SKO:n vapaan sivistystyön kurssien ja linjojen sekä perusopetuksen opintoviikkokertymä vuosilta 2001-2009

SKO:n koulutusjakauma opintoviikkojen mukaan vuonna 2009

Lisäksi on maksupalvelukoulutusta.

”aikatavalla mukavaa hommaa”

**AARNE VALKONEN
(1911-2010)
in memoriam**

Näinä päivinä olen muistellut Aarnea. Hän eli lähes satavuotiaaksi (1911-2010). Lähes 10 vuotta sitten Arne soitti minulle. En tuntenut häntä, enkä tiennyt hänen ikäänsä. Hän kysyi: ”pääseekö sinne teidän opistoon opiskelemaan? Pysin yhteen toiseen kansanopistoon, mutta ne eivät ottaneet minua sinne.” Siinä vaiheessa minua alkoi kiinnostaa syy, miksi häntä ei otettu toiseen opistoon. Hän sanoi ”ne väittivät, että olen liian vanha.” Kysyin hänen ikäänsä, johon hän vastasi ”en minä ole vasta kuin 89 vuotta...” Hetken hiljaisuuden jälkeen sanoin ”no tule meille opiskelemaan. Meillä kysytään lääkärintodistusta vasta 120-vuotialta”.

Aarne tuli kolmen kuukauden linjalle ja vielä kolme kertaa ja lähti pois 91-vuotiaana. Maakuntalehdet teki hänestä sivun mittaisen haastattelun. Hän kertoi miten löi pöytään 74 vuotta vanhan kansakoulutodistuksen vuodelta 1926. Kolmen vuoden kansakoulu sai nyt jatkoa Raamattulinjasta. Aarne tutustui hyvin nuoriin opiskelijoihin ja kävi heidän kanssaan viikoittain uimahallissa. Lempeästi hän ohjasi asuntolassa nuoria, omaa paikkaansa etsiviä.

Opiskelun jälkeen Aarne usein soitteli minulle. Kävin myös silloin tällöin hänen luonaan. Kerran veneporukalla oltiin saunomassa. Aarne heitti löylyä kiukaalle ja pieksi meitä keski-ikäisiä miehiä saunan vihdalla. 94-vuotiaana Aarne antoi haastattelun Kansanopisto-lehdelle, jossa hän kehotti ja kannusti myös ikäihmisiä opiskelemaan. Sillä hänen mielestään oli merkitystä ihan käytännön asioihin ja elämäntaitoihin. Vielä viime vuonna hän tuli yhtäkkiä 97 vuotiaana kannatusyhdistyksen vuosikokoukseen pirteänä, poikansa kyyditsemänä. Siinä Aarne nyt istui saman rakennuksen luokassa, jota hän oli ollut 1960-luvun lopulla rakentamassa lahjoittamalla tukkikeräykseen järeitä pöllejä.

Aarne oli hyvä esimerkki, siitä että elämä on elinikäistä oppimista. Ja aina pitäisi olla olemassa uusi mahdollisuus. Kesken jäänyt koulu ei estä yrittämästä uudestaan. Aarnen esimerkki on rohkaisu kenelle tahansa, että elämä on lahja. Jokainen päivä ja vuosi on annettu meille. Se on myös täynnä uusia mahdollisuuksia. Niin kuin Aarne sanoi ”aika tavalla mukavaa hommaa”. Kuitenkin Aarnen elämän kantava voima oli usko Jumalaan ja Kristuksen armoon. Raamattu kului hänen käsissään. Hän kertoi, että tietämättömyys on suuri syy maailman tämän hetkiseen tilanteeseen.

Siunattu olkoon muistosi ja iäisyysmatkasi, kunnioitettu oppilaani ja opettajani Aarne ja ”rauha olkoon sinun henkesi kanssa” niin kuin usein sanoit .

Teuvo V. Riikonen
rehtori

HENKILÖKUNTA 2009

Päätoimiset opettajat

Riikonen Teuvo V. TM, JET, rehtori

Isotalo Soili, opettaja,, artesaani, artemi, maahanmuuttajien perusopetuslinjan vastaava opettaja

Karhu-Andersin Niina, erikoissairaanhoidaja, peruskouluaineet, 10-luokan vastaava opettaja

Malinen Sari, muotoilija, elämäntaitojen linjan vastaava opettaja

Pajunen Auvo, KTM, maahanmuuttajien perusopetuslinjan ja maahanmuuttajien suomen kielen linjan vastaava opettaja 2007-2009

Pakkala Päivi, koulunkäynti avustaja, lähihoitaja, arkipäivän taitoihin valmentavan linjan opettaja 2007-2009

Strand Helena, FM, kirkko muusikko, elämäntaitojen linjan (2008-2009), maahanmuuttajien suomen kielen linjan ja taidelinjan vastaava opettaja

Anne Pelkonen, kuvataiteilija AMK, kuvataidelinjan vastaava opettaja

Toimisto

Blomberg Kirsi, kurssisihteeri

Hirvonen Pirjo Liisa, toimistonhoitaja

Pitkänen Petteri, IT-tuki

Keittiö

Matikainen Paula, emäntä

Repo Irma, keittäjä, eläkkeelle 2009

Toropainen Suvi, keittäjä

Kiinteistönhuolto

Kiesiläinen Jukka, kiinteistönhoitaja

Korte Eila, siistijä

Lyhytaikaiset työntekijät

Aholin Antti

Anttila Sampo .

Hakman Liisa

Huurtela Ilona

Järvelä Suvi

Kajanmaa Helena

Karvinen Henrik

Kettunen Erkki

Kilpeläinen Tiina

Koivunen Jukka

Kolehmainen Simo

Laitinen Satu

Leppänen Sari

Louhos Vera

Makkonen Mia

Natunen Ossi

Pöllänen Ilpo

Seppäläinen Tarja

Syrjänen Ari

Tynkkynen Marianne

Törmälä Hanna-Reetta

Vihavainen Mira

Tuntiopettajat perusoppijaksolla

Alakruuvi Sonja, kuvataiteilija

Auvinen Oiva, mus.opettaja

Eskelinen Juha, lehtori

Hänninen Kaija-Leena, kuvataiteilija

Järvensivu Janne, muusikko

Kelokaski Krista, artesaani

Ketolainen Marianne, artemi

Kinnunen Marjut, FM

Koivunoro Pekka, yo

Kostamo Nora, musiikin maisteri

Kostamo Timo, musiikkipedagogi

Leinonen Matti, musiikkipedagogi

Makkonen Matti, musiikkipedagogi

Malinen Sari, muotoilija

Matikainen Tuulikki, artemi, KKM

Paasirinne Maria, FM

Pelkonen Anne-Mari, kuvataiteilija AMK

Pitkänen Petteri, kasv.tiet.yo

Pyykkö Maire, taiteenmaisteri

linopiirustus

musiikkieto, musiikkitaito

sähkökitaransoitto

akvarellimaalaus

rummut, bändisoitto, liikunta, musiikki

elämäntaidot

piirustus, keramiikka

suomen kieli, avustaminen

yhteissoitto

musiikki

mus.teoria, pianonsoitto

pop/jazzbändi

sävellysoppi

elämäntaidot

matematiikka, suome kieli, kädentaidot

englanti, ruotsi, matematiikka

piirustus, maalaus

atk, matematiikka, fysiikka, kemia

värioppi, sommittelu, akvarellimaalaus,

master-class-työnäytös

kädentaidot, kuvataide

Sairanen Pauliina, kuvataiteilija

Lisäksi linjoilla ja kursseilla on ollut kymmeniä lyhytaikaisia opettajia

KANNATUSYHDISTYS

Yleiset kokoukset

Vuosikokous pidettiin opistolla 19.4.2009.

Läsnä oli 7 kannatusyhdistyksen jäsentä.

Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat.

Vuonna 2009 kannatusyhdistyksen jäsenmaksun suoritti 83 henkilöä.

Vuosijäseniä on 83, ainajäseniä 66 ja yhteisöjäseniä 22, yhteensä 171 jäsentä

Kannatusyhdistyksen hallitus / opiston johtokunta 2009

Puheenjohtaja Tuunainen Tommi

2008-2010

Varapj Okkonen Seija, lehtori

2009-2011

Gustavsson Pertti, laatoittaja

2008-2010

Härkönen Reima, rehtori

2009-2011

Kosonen Erkki, kappalainen

2008-2010

Nokelainen Jukka, toiminnanjohtaja

2007-2009

Nokelainen Ulla, opinto-ohjaaja

2007-2009

Valkama Pirkko, v.s.rehtori

2007-2009

Virtanen Kari, talousjohtaja

2009-2011

Johtokunnan kokouksiin on osallistunut myös rehtori, joka toimi esittelijänä ja sihteerinä. Puhevaltaisena on kokouksissa myös ollut henkilökunnan edustaja Jukka Kiesiläinen. Johtokunta kokoontui 6 kertaa ja pöytäkirjoihin tuli 65 pykälää.

KUNNIAJÄSENET

Heikkilä Suoma

Ronkainen Olavi

Juutilainen Kimmo

Rönkkönen Siilas

Juutilainen Ritva

Tegelberg Viljo

Mutttilainen Pirjo

Torpakko Pirkko

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Savonlinnan kristillinen opisto ry:n jäsenille

Olemme tarkastaneet Savonlinnan kristillinen opisto ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2009. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Johtokunnan ja rehtorin vastuu

Johtokunta ja rehtori vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Johtokunta ja rehtori vastaavat kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että johtokunnan jäsenet ja rehtori ovat toimineet yhdistyslain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsitksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa ylijäämää 70.112,75 euroa ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Savonlinnassa 9. päivänä huhtikuuta 2010

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Jukka Lievonen
KHT

Harri Jylhä
HTM

TALOUS v. 2009

TASE 31.12.2009

VASTAAVAA	
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	45 951,31
AINEELLISET HYÖDYKKEET	
MAA- JA VESIALUEET	53 335,71
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	1 082 712,88
KONEET JA KALUSTO	59 922,46
KÄYTTÖÖN ARV PAP JA MUUT PITKÄAIK SIIJOITUKSET	
OSAKKEET JA OSUUDET	1 368,86
MUUT SIIJOITUKSET	1 000,00
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS	
VALMIIT TUOTTEET/TAVARAT	8 710,57
SIIRTOSAAMISET	68 545,92
LYHYTAIKAISET SAAMISET	200,00
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 952,22
	1 316 706,93
VASTATTAVAA	
PERUSPÄÄOMA	470 432,05
TILIKAUDEN VOITTO	70 112,75
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	540 544,80
VIERAS PÄÄOMA	
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	
LAINAT RAHOITUSLAITOKSILTA	599 045,13
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT	504,56
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	
LAINAT RAHOITUSLAITOKSILTA	42 000,00
SAADUT ENNAKOT	9 465,00
OSTOVELAT	38 412,70
SIIRTOVELAT	77 759,31
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	8 975,43
	1 316 706,93

Kahta samanlaista päivää ei tässä työssä nähdä

KIINTEISTÖNHOITAJANA OPISTOLLA

Kiinteistöhoitajan työ on ehkä laaja-alaisin tehtävä kansanopistolla, joka vaatii jatkuvasti jonkinlaista päivitystä omiin taitoihin ja tietoihin. Omasta fyysisestä ja henkisestä kunnostaan huolehtiminen on myös jatkuvasti tärkeää. Kiinteistöhoitajalla on monenlaisia työtehtäviä, kuten lämmitysjärjestelmän huolto ja hoito, ulkoaluiden hoito ympäri vuoden, rakennusten kunnan seuranta sekä remontointitarpeen määrittely niin sisällä kuin ulkona – unohtamatta kasvatukseen ja turvallisuuteen liittyviä tehtäviä, joiden vaatimukset kasvavat vuosi vuodelta.

Työpäivä alkaa jo aikaisin aamulla – joskus jopa kello 4.00. Päivittäisiin työtehtäviin kuuluvat esimerkiksi öljyn- ja lämmönkulutuksen seuranta, kalusteiden ja opetustilojen kunnossapito sekä vesi- ja viemärilaitteiden huolto, sekä työnjohdolliset tehtävät. Varmaa on se, että työpäivän aikana tulee myös aina ilmaantumaan uusia töitä ja usein vielä samanaikaisesti. Kahta samanlaista päivää ei tässä työssä nähdä, mutta onneksi yksikään päivä ei ole vaatinut vielä rehtorina työskentelyä.

Työpanos on yksi olennaisimmista asioista kiinteistöhoitajan työssä. Pienimmätkin – vaan ei vähäisimmät – työt vaativat niin huolellisuutta kuin pitkäjänteisyyttäkin. Täytyy myös osata ennakoida mahdolliset tulevat työt, koska kohteen korjaaminen ennen täydellistä vauriota on huomattavasti edullisempaa. Menneen talven aikana työpanoksesta vei huomattavan osan runsas lumentulo.

Kulunut vuosi on ollut erittäin haasteellinen ilmastollisten olosuhteiden vuoksi. Pitkät pakkasjaksot ovat rasittaneet laitteiden

toimintaa, lisänneet huomattavasti öljyn kulutusta sekä heikentäneet maalämmöstä saatavaa hyötyä. Öljyä hankittaessa on täytynyt olla erityisen tarkka hinnanmuutosten suhteen, jotta opisto saisi hankinnoistaan kaiken mahdollisen hyödyn.

Kesää kohti mentäessä työt muuttuvat huomattavasti ja talven murheet ovat niin sanotusti menneitä lumia.

Tulevaa kesää mietiskellen,

Jukka Kiesiläinen
kiinteistöhoitaja

www.sko.fi

**SAVONLINNAN
KRISTILLINEN
OPISTO**
Opistokatu 1
57600 Savonlinna
015 572 910

